

Åpen forskning i et droneperspektiv – hvordan orientere seg i det nye landskapet? 6. mars, 9:00 – 11:40

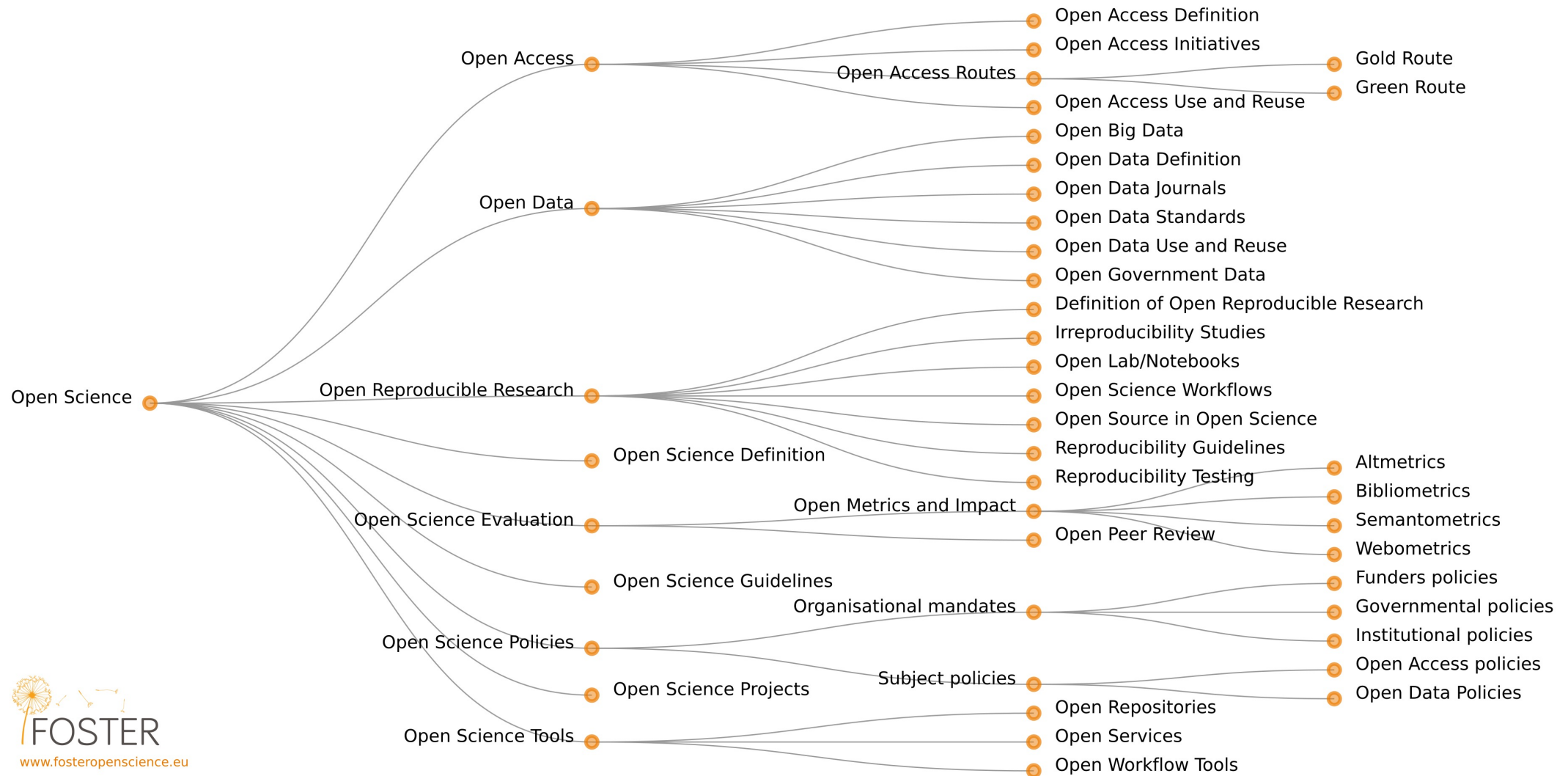
- **Ragnar Lie**, seniorrådgiver, UHR: *På vei mot en nasjonal tiltaksplan for åpen forskning*
- **Johanne Raade**, UiT og leder for Units Fagutvalg for forskning. *Hvilken rolle har Units fagutvalg?*
- **Jon Øygarden Flæten**, seniorrådgiver, Forskningsrådet. *Implementering av Plan S*
- *Gruppearbeid*
- Pause
- **Eloy Rodrigues**, Director of the University of Minho Documentation Services, University of Minho, Portugal: *Tools to manage open science – how can FOSTER help?*
- *Gruppearbeid*

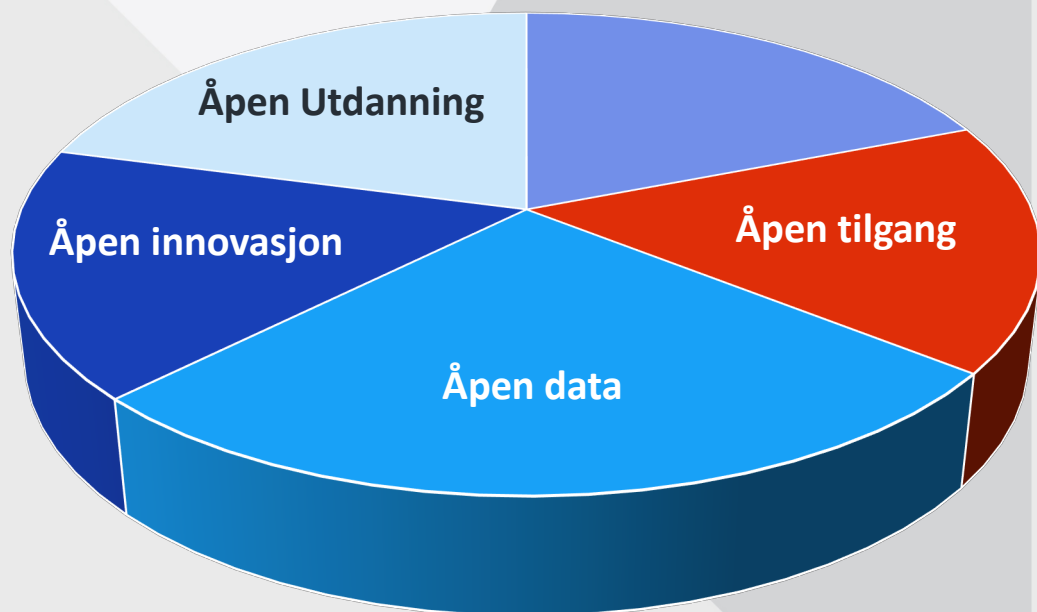
U:R Universitets-
og høgskolerådet

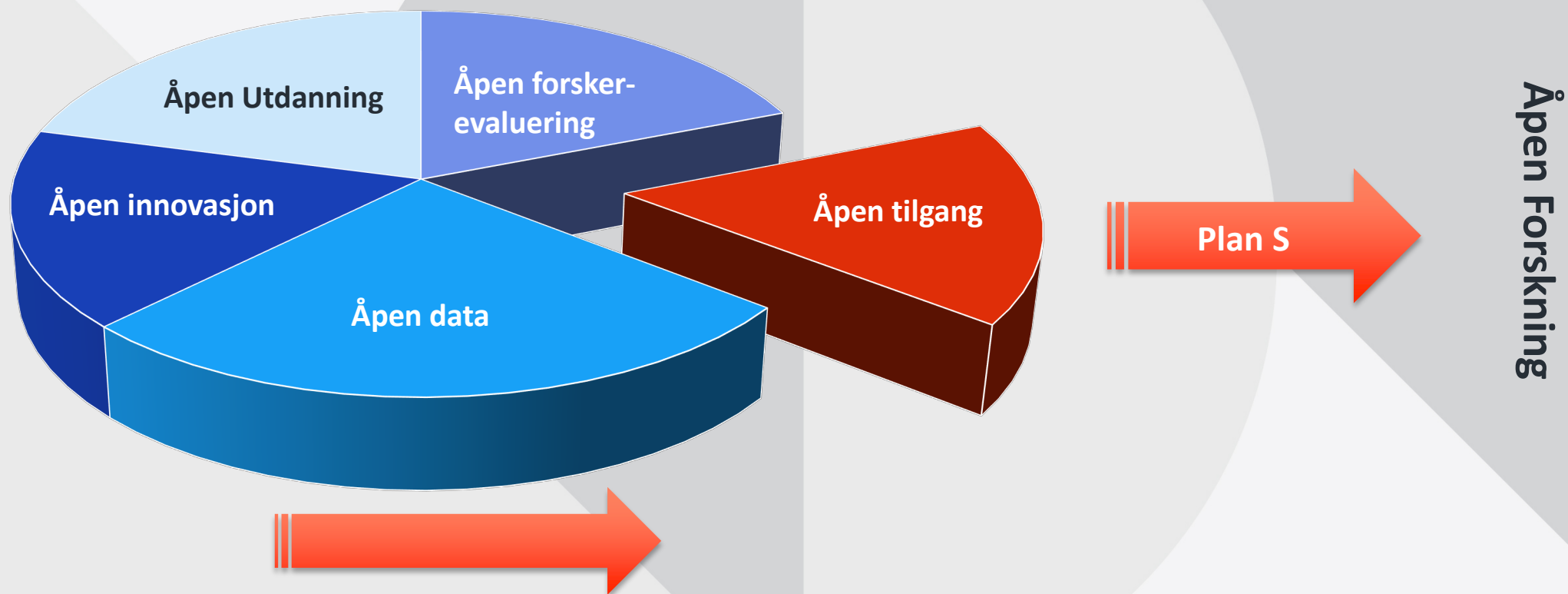
Nasjonalt tiltaksplan for **Åpen forskning**

Seniorrådgiver Ragnar Lie
6. mars 2019
NARMA-konferansen 2019

Open Science Taxonomy

Prosesser og aktører

- EU (premissleverandør?):
  - 8 policy-prioriteringer vedtatt i 2016
  - Horisont Europa: Beyond Open Access – «**Open Science as modus operandi for research and science**»
- Kunnskapsdepartementet
  - Nasjonale retningslinjer for tilgang til åpne forskningsresultater
  - Støtte til Plan S
  - Publiseringssindikatoren og incentiver for publisering
- UNIT:
  - Nytt direktorat 2018 (tidligere Bibsys, Ceres og deler av Uninett)
  - Etablering av fagutvalg for forskning, utdanning og administrasjon
  - Utvikle handlingsplan for digitalisering
- Norges Forskningsråd
  - Krav om åpen publisering siden ...?
  - Sentral i cOAlition S og utvikling av Plan S
  - Åpen data
  - Policy for Åpen forskning på vei

Prosess i UHR fram til nå

- UHRs styre har satt **Open science som et prioritert temaområde** for UHR i 2018
- Open Science var hovedtema på NARMA-konferansen i mars og på konstituerende møte i UHR-Forskning 2. mai
- Åpen tilgang ble diskutert på UHRs representantskapsmøte i mai, og styret ga i juni fullmakt til Unit om å sette klare krav til resultater i **forlagsforhandlingene**. BOTT-rektorene involveres direkte i forhandlingene
- UHR oppnevner ny representant til **EUAs ekspertgruppe for Open Science** og etablerer *referansegruppe* knyttet til denne funksjonen (senere arbeidsgruppe for åpen forskning).
- **Plan S lanseres** i september, direktør i Forskningsrådet, John-Arne Røttingen orienterer UHRs styre

Prosess i UHR fram til nå (fortsettelse)

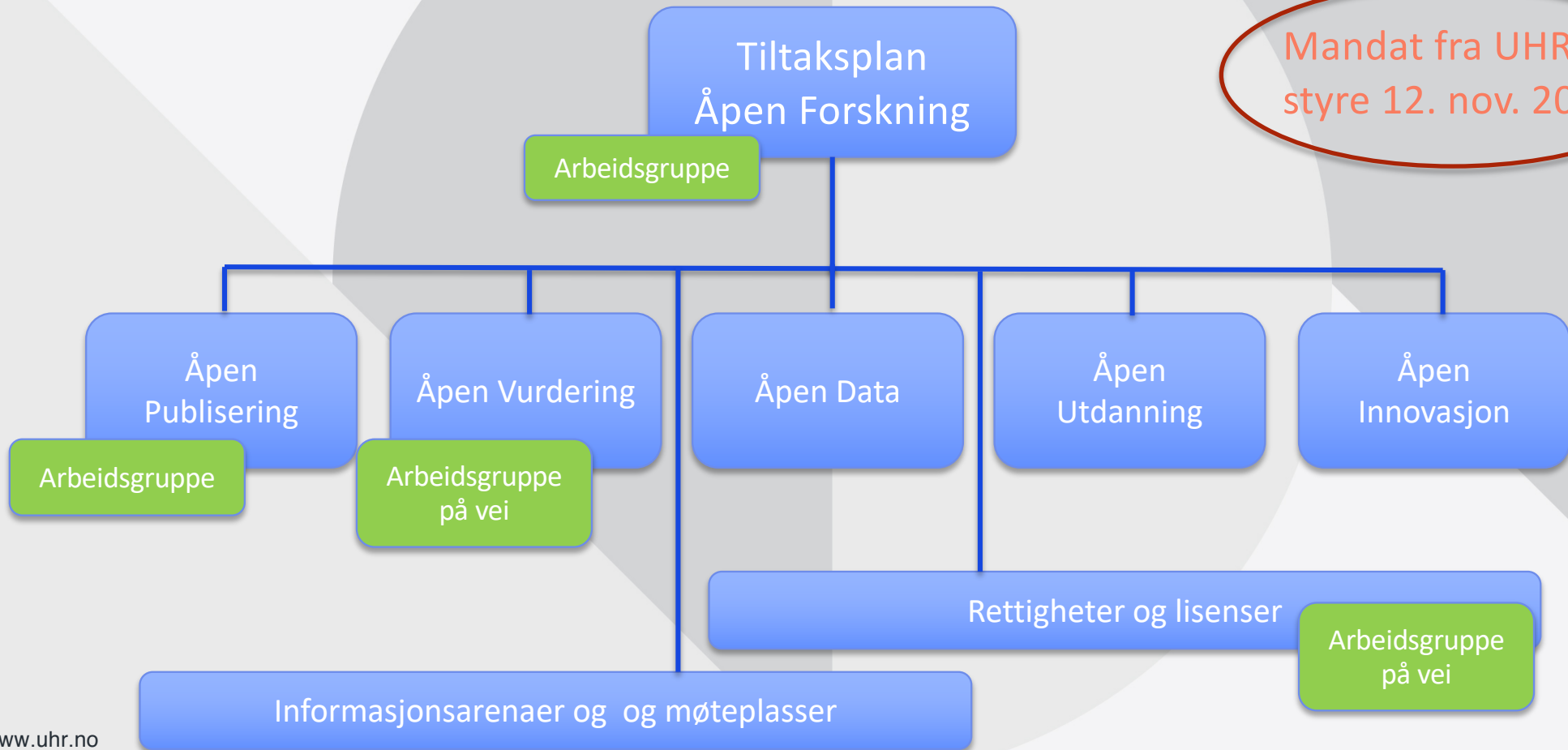
- Styret gjør vedtak i oktober om Åpen forskning og Plan S, bl.a. å utarbeide en **tiltaksplan for åpen forskning** og **etablere en arbeidsgruppe for implementering av Plan S** (Se vedtak)
- **Plan S veilederen lanseres 27. november** og sendes ut på høring med frist 1. februar 2019.
- **Arbeidsgruppe for tiltaksplanen** etableres og møte 7. januar 2019.
- **Arbeidsgruppe for Plan S** etableres og **leverer innspill til NFR-høring 1. februar.**
- **Ressurser for økt administrativ kapasitet.** UiO har avgitt en ressurs i 50 % stilling til UHR ut 2019.
- **GAP-analyse av Plan S**, møte med cOAlition S i Brussel 6. februar, der UHR-Publisering bidrar med nettverk og analyse.
- Møte om **Plan S, forlagsforhandlinger og publiseringsindikatoren** i KD 27. februar
- 1. mars videreutvikles Arbeidsgruppe for Plan S til å bli **Arbeidsgruppe for åpen publisering.** Plan S-implementering og forslagsforhandlinger kobles

Planer videre:

1. **Åpen forskningsvurdering:** UHR og NFR inviterer til «rundebordsmøte» om forskningsvurdering og Dora 22. mars 2019. Følges videre opp ved å etablere en arbeidsgruppe på området i regi av tiltaksplanen. Også deltakelse på EUA-workshop om Research Assessment i Brussel i mai 2019.
2. **Rettigheter og lisenser:** I samarbeid med Unit og NFR etableres en arbeidsgruppe som bl.a. skal frembringe en juridisk betraktning om bruk av CC-lisensen, samt en informasjonsplan om CC ut til forskningssektorene. Et mandat er under utarbeidelse.

Organisering av arbeidet i tiltaksplanen

Aktører og samarbeidspartnere

Internt:

- UHR-Forskning (koordinator)
- UHR-Publisering
- UHR-Bibliotek
- Øvrige strategiske enheter

Eksternt:

- KD
- Forskningsrådet
- Unit

Vedtak i UHRs styre 12. november 2018

- *UHRs styre legger til grunn at all offentlig finansiert forskning skal være åpent tilgjengelig. UHR utarbeider en tydelig kommunikasjon om hvorfor åpen vitenskap er viktig og hva det innebærer.*
- *UHRs styre gir sin støtte til arbeidet med Plan S, men det er svært viktig at utfordringer knyttet til tidsplanen og implementeringen håndteres på en god måte og i nært samspill med fagmiljøene.*
- *Styret ber sekretariatet arbeide videre med utforming av en norsk tiltaksplan for åpen vitenskap i dialog med institusjonene og relevante aktører.*
- *Som en del av en helhetlig plan etableres en egen «Plan S task force» som skal arbeide med risikovurdering, mulige overgangsordninger, kostnader og finansiering av implementeringen av Plan S og for innspill til blant annet revidert nasjonalbudsjett 2019. Det er viktig at dette arbeidet startes opp og gjennomføres så raskt som mulig.*
- *Det sonderes med aktuelle institusjoner om muligheten for å frigi egnede sekretariatsressurser for arbeidet med tiltaksplanen for åpen vitenskap.*

Tiltaksplan
Åpen Forskning

Arbeidsgruppe

Arbeidsgruppe for åpen forskning

- Thomas Willebrand, HINN/UHR-Forskning/AU. Sitter også i UNITs styringsgruppe for arbeidet med et nasjonalt vitenarkiv. (Leder)
- Katrine Weisteen Bjerde, UNIT – Sitter også i EUA High-Level Group on ‘big deals’
- Hanne Monclair, seniorrådgiver, KD
- Vidar Røeggen, UHR-Publisering
- Marte Qvenild, Norges forskningsråd, ansvar for arbeidet med Policy for Open Science
- Bibliotekdirektør Johanne Raade UiT/UHR-Bibliotek
- Alexander Refsum Jensenius, UiO og medlem av EUAs ekspertkomite for Open Science
- Lex Nederbragt, førstelektor, UiO
- Carl Henrik Knutsen, UiO

Sekretariat: Ragnar Lie, Vidar Røeggen
og Herman Strøm

Sammensetning av

Arbeidsgruppe for åpen publisering

(Tidligere kalt Force/arbeidsgruppe for Plan S)

- Vidar L. Haanes, MF (UHR-F) (leder)
- Anne Kristine Børresen, NTNU (UHR-P)
- Jan Erik Frantsvåg, UiT
- Carl Henrik Knutsen, UiO
- Margareth Hagen, UiB

- Sekretariat: Ragnar Lie, Vidar Røeggen og Herman Strøm

Åpen Tilgang

Arbeidsgruppe

- Styringsgruppe,: Prorektorene ved UiO, UiB, NTNU og UiT NAU
- Eget mandat (se eget lysark)

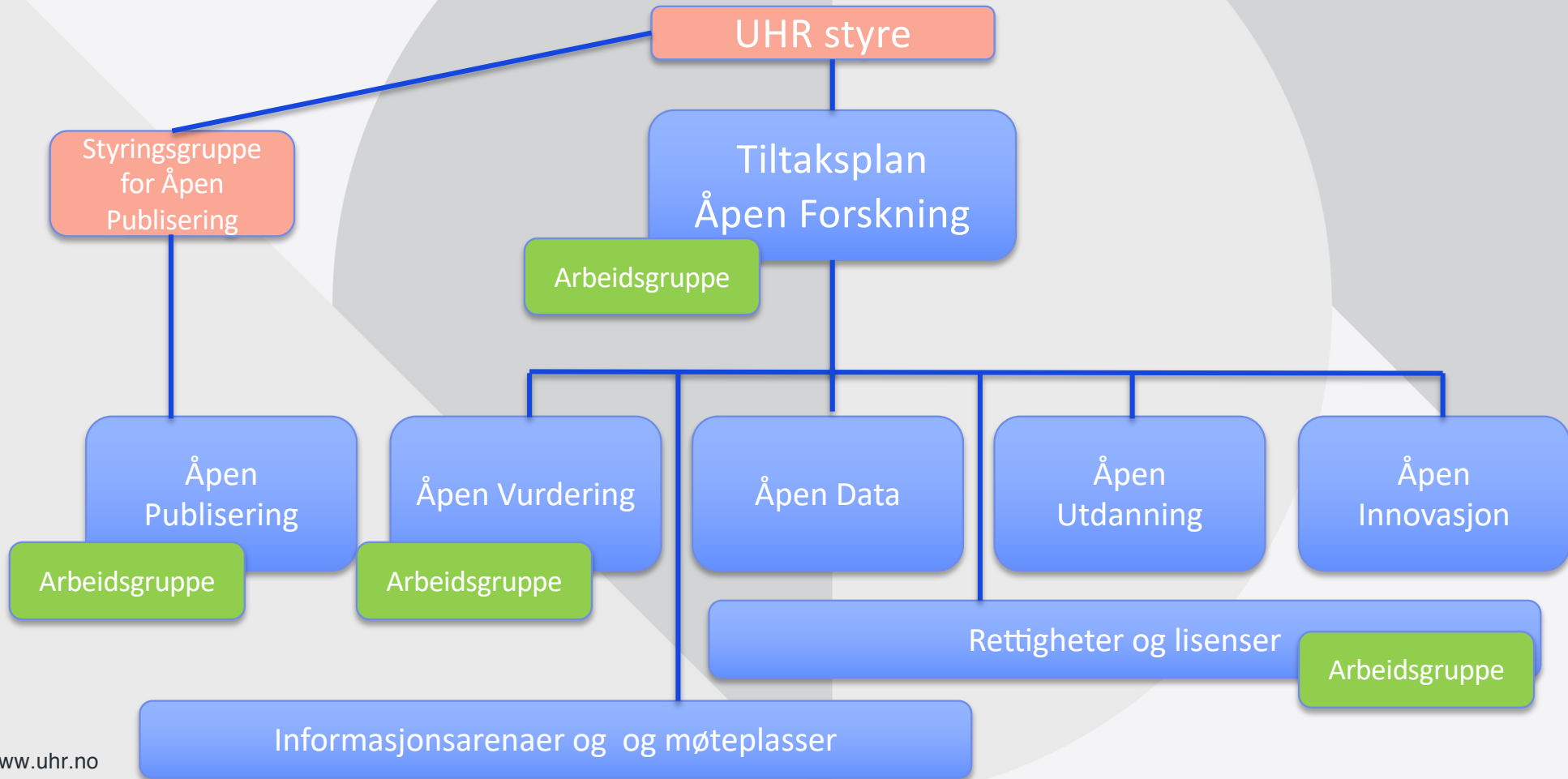
Mandat arbeidsgruppe for Åpen publisering

Arbeidsgruppen skal utarbeide **de forskningsutførende institusjonenes plan for Åpen publisering**. Denne skal berøre:

- krav til faglig kvalitetssikring ifm publisering (fagfelle vurdering)
- kvalitetssikring og akkreditering av publikasjonskanaler
- rettigheter til publisert materiale
- behov og modeller for etablering av nye kanaler i regi av f.eks. universitetskonsortier
- behov og modeller for overgang til OA for «learned-societies» og deres tidsskrifter
- behov for infrastruktur for og organisering av arkiv, nasjonalt og på europeisk nivå
- hvordan institusjoner med svak økonomi (fra f.eks. globale sør) fortsatt har råd til å publisere sine egne resultater og dermed unngå kultur-bias i forskningslitteraturen.

Arbeidsgruppen skal videre bidra aktivt i arbeidet overfor de tradisjonelle forlagenes rolle i åpen publisering, foreslå forhandlingsstrategier og finansieringsmodeller, herunder finansiering av redaksjonsarbeid og fagfelle vurdering.

Styringsstrukturen for tiltaksplanen

Gruppearbeid 15 min

1. Hva er de viktigste utfordringene som ligger i arbeidet med åpen forskning på systemnivå?
2. Hva er de viktigste utfordringene som ligger i arbeidet med åpen forskning på ved lokal enhet/i fagmiljøene?
3. Når det gjelder åpen forskning, hva er de viktigste tiltakene å ta tak i når man kommer hjem?

The image features a solid blue background with a large, lighter blue semi-circle centered horizontally. The logo for the Universitets- og høyskolerådet (UHR) is positioned in the center of the semi-circle. The logo consists of the letters 'UHR' in a bold, white, sans-serif font, followed by the text 'Universitets- og høyskolerådet' in a smaller, white, sans-serif font.

UHR Universitets-
og høyskolerådet